

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XXVII. Et illis ad se uocatis per parabolas loquebatur ipsis:
Quomodo potest satanas satana[m] eijcere? Etsi regnu[m] aduersus
seipsum diuisum fuerit non potest stare regnu[m] illud. Et si ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

religio pura & pleriq; efficacem diuini uerbi operationem sentiant, & illi cedere incipiant: mox adiuuantur, qui Euangelij precones malo demone agitari dicant, qui illis & rerum agendam consilium & uerba suggerat, quibus simplices & incautos decipiant. Vel cum Euangelij doctrinam per se manare, aut idoneis rationibus confutare non possint, saltem hoc nomine diabolicam esse dicant, quod illi fidiorum & contentionum causa sit. Ita uero id, cuius ipsimet auctores sunt, dum pessimo carnis affectu sequuntur, Euangelio Christi tribuunt, sibi ipsis uero eam laudem uendicant, quod pacis & concordie studio teneantur, cum illos dies & noctes uel aliud quam caedes & innocenti sanguinis effusionem meditari constet. At quam facile sit illorum calumnias confutare, ex Christi responsione patet. Discamus nos Christi bonitatem & saluificam potentiam agnoscere, nec moueri impiorum calumnijs. Dissipabit illas dominus, & (ut propheta inquit) impietatis conuincet omnem linguam, que aduersus ipsum & ecclesiam surrexerit. Ipsi debetur benedictio, honor, gloria & potestas in eternum. Amen.

Isaie 54.

H O M I L I A XXVII.

Et illis ad se uocatis, per parabolas loquebatur ipsis: Quomodo potest satanas satana eijcere? Esti regnum aduersus seipsum diuisum fuerit non potest stare regnum illud. Et si domus contra semetipsum diuisa fuerit, non potest stare domus illa. Et si satanas insurrexit aduersus semetipsum & diuisus est, non potest stare, sed finem habet. Non potest quisquam uasa fortis, ingressus in domum ipsius, diripere, nisi prius fortem ligarit, & tunc domum ipsius diripiet.

Argumentum & usus presertis loci.

Quemadmodum saluator noster Iesus Christus, quam diu in terris uersatus est, totum uisum fuit, ut cum doctrina tum miraculis quam plurimos lucrifaceret: Ita nunquam eam uerunt ipsius hostes, quibus hoc summum studium fuit, ut illum uel omnino perderent, uel saltem impulo iniustum & exosum redderent. Exempla eius rei multa hucusque uisimus, inter que cum prima memorabile est, quod in presenti historia habetur. Cum enim docendo eum uisusque persisteret, ut aut mi deliquium passurus uideretur, & simul demoniacum quendam mutum & cecum miraculose rauisset, iamque populus diuinam in illo potentiam agnoscere & palam predicare inciperet, mox turbate eruperunt, qui omnia ista improbe calumniati sunt, & Christum in miraculis eisdem diabolicis uirtute adiuuari dixerunt. Quam calumniam propter nos ille sustinere uoluit, quo minus offendere, si hodie quoque, uel doctrinam Christi, uel illius ministros similibus conuicti; atq; criminibus graues uidemus. Si enim ipsum patremfamilias uocauerunt Beelzebub, quanto magis domesticos illos uideamus autem in presenti, ut impudentem hostium calumniam Christus exceperit & confutauit, discamus inde, quid nos quoque, si quid huius simile accidit, facere conueniat.

Matth. 10.

Christus scribas calumniatores ad se uocat. Matth. 12.

Primum occurrit, quod scribas ad se uocasse dicitur, cum illorum cogitationes (ut dicitur) & insidiosa consilia non ignoraret. Et quia non modo rudes, uerumetiam ueritatis odio ementis cecatos uidebat, parabolis e uulgo desumptis illos non tam confutas, quam amice instruit. In illa uatu dignissimum est, quod cum multa admodum patienter ferre solitus fuerit, presentem tamen hanc calumniam minime dissimulandam esse putarit. Causa est, quod non tam suam ipsius personam quam ueritatis causam peti, adeoque publicam populi salutem periclitari uideret. Sic Moyses, qui non sicutisimus uirorum suis scribitur, acerrime aduersus Coritas suam auctoritatem defendit, & pro Reipub. diuinitus institutam euertere conabantur. Et Paulus, cum pro hostibus suis ludaeis dies & noctes oraret, & pro illis anathema fieri cuperet, idem tamen pro sui Apostolatus dignitate, & mel magna cum contentione dimicauit, eo quod in ipsius persona Euangelij doctrina oppugnaretur.

Num. 12. & 16

Rom. 9. 10.

Patientie Christiane ratio & modus.

Quibus exemplis admonemur, qui nam patientia Christiane limites sint & termini. Patientes simus, quando nostra res agitur, nec priuatas causas ex uindicta cupiditate aut ambitione persequamur. Quando autem per nostrum latus Dei gloriam & ueritatis doctrinam peti uideamus, tunc omnes vires exerenda sunt, ut nostri innocenti assertamur. Maior enim gloria Dei cari boni est, quam

adher, quam quid de nobis impj dicant aut sentiant. Regit ergo Hieronymus, qui in hereseos su- Ad Pammachi aduersus erro- res loa. Hierosf.

Porro simul Christi mansuetudo eximiam laudem meretur. Poterat hostes subito punire, & di- Mansuetudo Christi.

Primò, Omne regnum (inquit) quod aduersus sese diuisum fuerit, stare non potest, et c. le quog Christus scriba rum calunnias respondet.

Potest etiam ex ijs, que postea Christus subiicit, argumentum ita formari: Quacumq; regna inter senectus disident, stare non possunt. Diabolus (si quod vos dicitis verum est) aduersus semetipsum disidet. Ergo regnum ipsius diutius consistere non poterit, sed illius finis imminet. Atqui hinc sequitur (quod alibi Christus inferre) peruenisse iam ad vos regnum Dei, quod olim propheta promiserunt, & cuius praco vobis fuit Ioannes, quodq; ego meis concionibus subinde inculco. Cur ergo illud non completimini? Cur calumnias eiusmodi fingitis, que & absurdissime sunt, & vestram potius ca- uertem produunt, quam meo regno officiant? &c.

Interim diligenter nobis inspicenda est generalis illa sententia, qua nec regna nec domus consi- De concordia & discordia.

Ad Pammachi aduersus erro- res loa. Hierosf.

Mansuetudo Christi.

Matth. 13. 21. 23. Luc. 11. 21. 22.

Christus scriba rum calunnias respondet.

Luc. 11. Matth. 12.

De concordia & discordia.

vide Psal. 133.
Iſaie 3.

quoq; hominis interitum ſequi videbis. Quod ipſum in re publica ſimul & domeſtica ſeri, exemplum ad ipſa rerum origine inſinitis probatum eſt: vt non temere dictum ſit, Concordia res paruas eſt, magnas diſcordia dilabi. Graciam certe olim inſeſtima odia & ſimilitates perdidimus. Et Romam ciuilibus bellis ſua reipub. exitium attulerunt, quam nulli hoſtes exteri vincere poterant. Exor- dem multorum aliorum ſortem olim fuiſſe, omnium gentium hiſtoria teſtantur. Sed nimium quæſ exemplis commemorandis immorari, cum quotidiana abunde ijs ſuppetant, qui vetera vel recentia vel oſcitanter negligunt. Debent ergo in horum conſideratione crebro verſari magiſtratus, vt re- currant, quæ communem concordiam turbare ſolent: qualia ſunt, auaritia, ambitio, bonarum legum diſſipatio, impunis quiduis audendi libido, ius venale, & ſi quæ alia ſunt eius generis. Curant diu- ſum patres, qui familijs ſuis conſultum cupiunt, alioqui verum eſſe experientur magno iuro, quod in præſenti dicitur.

Ab exemplo.
Lucæ 10.
Marci 9.

Secundo, diſcipulorum & aliorum exemplum allegat Chriſtus, qui illo tempore in ipſius uentis demonia eieciabant, quod vulgare fuiſſe ex eo patet, quod diſcipuli demones ſibi ſubſiti gloriabantur, & quendam in illis eiciendis Chriſti nomine vtentem prohibere conantur, eo quod Chriſtum non ipſi ſequeretur. Omisit verò argumentum hoc Marcus, nimirum breuitatis ſtudio. Nos ex Ma- theo inferunt paucis excutiemus. Si ego (inquit) præſidio Beelzebub demonia eieci, filij vobis cuius præſidio eiciunt? Quæſi dicat: Cum veſtri filij, homines vobis notiſſimi, paſſim in meo nomine immundos ſpiritus expellant, quid opus eſt me alieno præſidio vri? An mihi in miſſo mine- ruiſſe eſſe putabitis, quam in alijs, qui meo nomine vtuntur? Ita verò ſimul illorum maligantiam ca- ratatem taxat, qua in ipſo calumniabantur, quod in alijs reprehendere non poterant, &c.

Chriſtus diabo- li victor.

Tertio ſimile allegat, quo ſe diaboli victorem eſſe docet, & proinde illius opera nequaquam imi- gere. Nemo poteſt (inquit) potentis alicuius domum ingredi, & illius vaſa diripere, niſi illo ſpere factus, ipſum prius conſtrinxerit, vt direptionem illam prohibere nequeat. Atqui ego vaſa diaboli rippo, & in libertatem aſſero homines, in quibus ille hactenus regnauit. Ergo illo longe potentior illius victor ſum. Quid igitur illius præſidio mihi opus erit?

Redemptionis noſtre myſte- rium.

Comprehendit autem parabola hæc pleraq; noſtræ redemptionis myſteria. Potens enim ille fortis gigas diabolus eſt, cuius domus erat mundus hic, vaſa autem homines, qui cum in peccato filij iræ naſcerentur, ſub illius poteſtate vinciti cenebantur, et illi vel per effrenem peccandi licentiam, vel per cacam ſuperſtitionem & idolomaniam ſeruebant. Seruiculus verò huius ſtipendium erat æ- ternæ mors. Et quia eadem fuit omnium conditio, nemo reperiebatur ex vniuerſo mortalium gene- nere, qui vel ſeipſum vel alios in libertatem aſſerere poſſet. Fortiori igitur aliquo opus erat, qui dia- boli potentiam longe vinceret. Is Chriſtus eſt, verus & coæternus Dei filius, cui omnem potentiam pater tradidit. Is per incarnationem mundum hunc ingreſſus, cum ſatana pugnare cepit. Et prius quidem docendo & miracula edendo regnū illius in hominum animis labefactauit, tandem vni- uerſalis per mortem ſuam noſtris peccatis, & ſuperata per reſurrectionem glorioſam mortis vni- uerſalis, in vniuerſum euertit, ipſumq; ſatanaſtatem Euangelij prædicatione, per totum orbem vulgata, con- ſtrinxit, vt illi ius in homines nullum ſit amplius. Imò eos, qui illius vaſa erant, in libertatem filio- rum Dei aſſeruit, & ſpiritus ſui templum fecit, vt in ipſis Deus iam ſuum domicilium habeat. Ipsi huius rei in Davide præceſſit, qui gentibus deuictis erepta ſpolia Deo conſecraſſe legitur. Id verò noſtri nos ſimul officij admonet. Agnoſcamus hunc noſtrum vindicem, & illi omnem noſtræ redemptionis laudem tribuamus. Nec timeamus poſthac ſatanaſtatem conatus, quem Dominus patris no- ſtri ſub pedibus noſtris omnino conteret. Interim tanti beneficij memores, libertatem noſtram conu- mur, ne in peccati ſeruitutem relapſi, denuo ſatanaſtatem reddamur ad interitum, ſed patris gloriae Dei vaſa facti, huius voluntatem ſectemur, vt olim cæleſtis regni heredes ſimus cum Jeſu Chriſto ſaluatore noſtro, cui debetur benedictio, honor, gloria & poteſtas in æternam. Amen.

Matth. 1. 28.

1. Cor. 6.
2. Cor. 6.

Rom. 16.

Comprehendit autem parabola hæc pleraq; noſtræ redemptionis myſteria. Potens enim ille fortis gigas diabolus eſt, cuius domus erat mundus hic, vaſa autem homines, qui cum in peccato filij iræ naſcerentur, ſub illius poteſtate vinciti cenebantur, et illi vel per effrenem peccandi licentiam, vel per cacam ſuperſtitionem & idolomaniam ſeruebant. Seruiculus verò huius ſtipendium erat æ- ternæ mors. Et quia eadem fuit omnium conditio, nemo reperiebatur ex vniuerſo mortalium gene- nere, qui vel ſeipſum vel alios in libertatem aſſerere poſſet. Fortiori igitur aliquo opus erat, qui dia- boli potentiam longe vinceret. Is Chriſtus eſt, verus & coæternus Dei filius, cui omnem potentiam pater tradidit. Is per incarnationem mundum hunc ingreſſus, cum ſatana pugnare cepit. Et prius quidem docendo & miracula edendo regnū illius in hominum animis labefactauit, tandem vni- uerſalis per mortem ſuam noſtris peccatis, & ſuperata per reſurrectionem glorioſam mortis vni- uerſalis, in vniuerſum euertit, ipſumq; ſatanaſtatem Euangelij prædicatione, per totum orbem vulgata, con- ſtrinxit, vt illi ius in homines nullum ſit amplius. Imò eos, qui illius vaſa erant, in libertatem filio- rum Dei aſſeruit, & ſpiritus ſui templum fecit, vt in ipſis Deus iam ſuum domicilium habeat. Ipsi huius rei in Davide præceſſit, qui gentibus deuictis erepta ſpolia Deo conſecraſſe legitur. Id verò noſtri nos ſimul officij admonet. Agnoſcamus hunc noſtrum vindicem, & illi omnem noſtræ redemptionis laudem tribuamus. Nec timeamus poſthac ſatanaſtatem conatus, quem Dominus patris no- ſtri ſub pedibus noſtris omnino conteret. Interim tanti beneficij memores, libertatem noſtram conu- mur, ne in peccati ſeruitutem relapſi, denuo ſatanaſtatem reddamur ad interitum, ſed patris gloriae Dei vaſa facti, huius voluntatem ſectemur, vt olim cæleſtis regni heredes ſimus cum Jeſu Chriſto ſaluatore noſtro, cui debetur benedictio, honor, gloria & poteſtas in æternam. Amen.

H O M I L I A XXVIII.

Amen dico vobis: Omnia remittentur filijs hominum peccata & conuitia, quibuscuq; conuitiati fuerint. At qui conuitium dixerit in ſpiritum